

Posudek oponenta

rigorózní práce Lukáše Korycha

“Československý parlament 1945 – 1992“

(autorský text do str. 148, soupis pramenů a literatury do str. 156, přílohy str. 157 – 200)

Autor posuzovanou rigorózní práci založil na svém dlouhodobějším studiu československého zákonodárského sboru, které uplatnil v diplomové práci pregraduálního studia. Jako základní prameny využil početnou řadu ústavních a dalších zákonů, které ve vymezeném údobí upravovaly vznik, složení i činnost národního shromáždění. Právněhistorické studium musel samozřejmě doplnit dalšími prameny, tedy dnes snadno dostupnými materiály z archivu parlamentu, v digitální podobě. Nemohl nechat bez povšimnutí rozsáhlou literaturu starší i novou, která mapuje parlamentní vývoj v Československu po druhé světové válce.

Autor si vytknul za cíl práce v první řadě popis činnosti vrcholného parlamentního orgánu (str.1). Dlouhý autorský text popisem skutečně je, ale slibovanou metodu kauzální analýzy při zevrubném rozboru faktické činnosti čs. parlamentu většinou opomíjí. Prostý výklad příslušných ustanovení zákonů měl být daleko více doprovázen úvahami a kritickými či hodnotícími postřehy autora. Na kvalitu rigorózní práce se mi jeví jako sotva dostačující vysvětlení naznačené charakteristiky pozice parlamentu nebo jeho orgánů jen dlouhými citáty z dobových učebnic, téměř bez přínosu pisatele, např. str. 46, 97 – 98. Také konstatování o všemocném vlivu KSČ by bylo vhodné doložit archivními odkazy – např. na zápisy jednání stranických orgánů.

Práce svědčí o pracovitosti pisatele, půl druhé stovky stránek uspořádané látky umožňuje čtenáři získat povšechný obraz o činnosti parlamentních orgánů. Dlouhý časový úsek vymezený tématem vyžaduje přiměřeně dlouhé popisné pasáže. Na více místech textu však postrádám snahu hledat důvody vykládané právní úpravy, např. na str. 54 otázky parlamentních klubů. Na následující straně mohl autor zhodnotit výši parlamentních náhrad poslancům.

Dalším námětem k bližšímu rozboru dílčích popisovaných otázek může být osobní charakteristika a politická orientace vysokoškolských profesorů, kteří pracovali jako experti ústavního výboru, viz str. 36. Podobně je vhodné doplnit profil poslance B. Rattíngera na str. 41. K vysvětlení opřenému o odkazy přímo vybízí formulace o získávání poslanců nevybíravými způsoby na str. 43. Právnicky zajímavé bezpochyby je autorem uváděné zatýkání poslanců bez zbavení jejich imunity – opět však chybí odkazy.

Poměrně přehledný a postačující popis parlamentního dění do roku 1954 má v následujícím období značnou mezeru v etapě let 1954 - 1960. Činnost NS je zde uvedena jen heslovitě, bez připomenutí a konkretizace změn po roce 1956.

Další etapu změn čs. zákonodárných sborů začínající rokem 1968, autor podává věrně podle dobových učebních textů, pravomoci jeho orgánů popisuje podle zákona o čs. federaci, případně podle jednacích řádů sněmoven. Opět se, stejně jako výše, nabízí nevyužitá možnost doplnit osobní profily tehdejších funkcionářů parlamentu a dokreslit mocenské zásahy při jejich volbě a odvolávání z funkce. Tyto připomínky může autor zodpovědět u obhajoby.

Značný obsah shromážděných faktografických údajů a jejich utřídění v kompaktní celek v němž se autor dobře orientuje odůvodňují, aby práce mohla být přijata jako podklad obhajoby.

Posuzovanou práci Mgr. Lukáše Korycha doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 13. dubna 2012

Doc. JUDr. Ladislav Soukup, CSc.

oponent